

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, **Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sayın Derya YANIK** tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 25.11.2021

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

HDP Grup Başkanvekili

Siirt Milletvekili

Kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetleri neredeyse her gün yaşanmakta olmasına ve bu konuya dair çeşitli platformlardan açıklamalar yapılmasına rağmen gelinen aşamada meseleye çözüm bulmak bir yana gündemleştirilmesine dahi müsaade edilmemektedir. Bazı hadiselerin haber olmasına rağmen pek çok şiddet vakası gündeme dahi gelmemekte ve böylelikle üzeri örtülmektedir.

Diğer yandan kadına yönelik şiddet eylemlerinin, kadın cinayetlerinin azalmak bir yana günden güne artıyor oluşunda kuşkusuz kolluk ve yargı aşamalarında uygulanan cezasızlık politikasının etkisi büyüktür. Üstelik neredeyse her gün bir yerlerde bir şekilde vuku bulan bu şiddet eylemleri giderek sıradan karşılanmakta, meşru zeminlere taşınmaktadır. Kadıköy metrosunda kadına yönelik şiddet görüntüleri kamuoyuna yansımış ve şiddetin çözümsüzlüğü noktasında kaygıları artırmıştır. Meselenin başat sebebi, şiddetin çoğu kez yürütme makamında olan kişilerce de meşruluk zemini çerçevesinde değerlendirilmesidir. Bundan ötürü de cezasızlık politikasının yanı sıra iktidar tarafından yapılan açıklamalardan güç alan eril şiddet, ciddi bir artış göstermektedir.

Türkiye'de kadına yönelik şiddete karşı koruyucu ve önleyici tedbirlerin yerine getirilmemesi Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM)'e de taşınmış olup Mahkeme, "Opuz Türkiye'ye karşı" kararında, kendi tarihinde ilk defa kadına yönelik şiddet/kadın cinayeti davasında, bir ülkeyi, yaşam hakkı ihlalinin mahkum etmiş ve kadına yönelik şiddet ve devletin şiddetle mücadelede özen yükümlülüğü hakkında kapsamlı bir içtihat ortaya çıkarmıştır. Bunun üzerine Türkiye kadın hareketinin geliştirdiği mücadelenin etkisiyle ve uluslararası alandaki bu kötü itibarını değiştirmek için Kadına Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi'ne (İstanbul Sözleşmesi) imza atmış, ayrıca 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun da yürürlüğe girmiştir. Ancak,

Sözleşme'den çekilme kararı, bu karara dair itirazlara Danıştay tarafından verilen red kararı eril şiddeti destekleyecek yönde bir etki yaratmıştır. Mahkemelerin verdikleri kararlara açıkça yansıyan bu durum, şiddeti artıran söylemleri meşrulaştırmakta ve şiddetin önlenmesine dair hiçbir tedbir alınmadığını da gözler önüne sermektedir.

Bu bağlamda;

- 1- AKP iktidarı müddetince kaç kadın erkek şiddeti neticesinde yaşamını yitirmiştir? Kadın ölümlerinin yıllara, illere ve yaşa göre dağılımı nasıldır?
- 2- İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararı alınmasından sonra şiddet vakalarındaki artışa ilişkin bir çalışma yapılmış mıdır? Elde edilen veriler ne şekildedir?
- 3- Bakanlığınızın kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetlerine ilişkin yürüttüğü çalışmalar nelerdir? Kademe kademe ifade etmeniz mümkün müdür?
- 4- Bakanlığınız tarafından kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetlerine ilişkin yürütülen çalışmalar neticesinde kadın ölümlerinde geline aşama nedir? Son 19 yıllık süreçte kadın ölümlerinin azalan değil artan bir çizgide seyretmesinin sebepleri nelerdir? Bu nedenlere ilişkin etkin bir çalışma neden yürütülmemiştir?
- 5- Kadına yönelik şiddet eylemlerine dair kolluğa yapılan şikâyetlerin sonuç vermemesinin sebep ve gerekçesi nedir? Kadın cinayetleri ve kadına yönelik şiddet ile ilgili emniyette ayrıca bir birim kurulması yönünde bir çalışma yürütülmüş müdür? Ya da kolluk görevlilerine toplumsal cinsiyet temelinde eğitim çalışmaları yapılması düşünülmüş müdür? Kolluk görevlilerinin kadının maruz kaldığı şiddet eylemleri karşısında etkisiz kalmasının nedenlerine dair bir çalışma yürütülmüş müdür? Yürütülmemiş ise bu konunun değerlendirmeye alınması gündeminizde olacak mıdır?
- 6- Kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetleri ile biten olaylarda yargı mekanizmasının tutumunu nasıl değerlendirmektesiniz? Başvuru yapılan mahkeme yahut savcılıkların önleyici tedbir almamalarının sebep ve gerekçeleri nedir? Yargıya başvuru yapıldığı halde koruma kararı alınmaması nedeniyle birçok kadının öldüğü hususu çokça tartışılmış olmasına rağmen bu konuda etkin bir çalışma yürütülmemesinin izahı nedir?
- 7- Hâkim ve savcılara toplumsal cinsiyet eğitimi verilmesi yönünde bir çalışma yürütülmüş müdür? Bakanlığınız döneminde böyle bir çalışma yürütülmesi gündeminizde olacak mıdır?
- 8- Son bir yıl içerisinde kaç kadın koruma talebi ile yargı mekanizmalarına başvurduğu halde şiddete maruz kalmıştır? Bu şekilde kaç kadın yaşamını yitirmiştir?
- 9- Erkek şiddeti ve erkek şiddeti neticesinde kadınların yaşamını yitirdikleri vakaların gündeme taşınmamasına yönelik özel bir çalışma yürütülmekte midir? Bu olayların gündeme taşınmama gerekçeleri nelerdir?
- 10- Kadına yönelik şiddet eyleminin giderek yaygınlaşması hususunda düşünceleriniz nedir? Erkeklerin şiddet eylemlerini meşru görmesinin ve uygulamasının nedenleri tespit edilmiş midir? Şiddet eylemlerinin nedenlerinin tespitine ilişkin etkin bir çalışma neden yürütülmemiştir? Bu konuda bir çalışma yürütülmesi gündeminizde olacak mıdır?